

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA

EVO ZAČET ĆEŠ
IRODITI SINA

mihael

36 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 36 (466),
ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA
20. PROSINCA 2020.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
policajski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
pomoćnik policijskoga kapelana
tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovniči: Helena Vurnik, *Naviještenje*,
<http://franciscanseculars.com>

PROSINAC

Ned 20. **ČETVRTA NEDJELJA
DOŠAŠĆA**
Makarije

- Pon. 21. Petar Kanizije; Snježana
- Uto. 22. Honorat; časlav; Zenon
- Sri. 23. Ivan Kentijski; Viktorija; Vilka
- Čet. 24. **Badnjak**; Adam i Eva

MEDITACIJA

U Nazaretu je sve mirno

3

SLUŽBA RIJEČI ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA

UVOD U ČITANJA

Ljudi ga „Sinom Božjim“ nisu zvali

4

ČITANJA

Evo začet ćeš i roditi Sina

6

HOMILIJA

Bog je tiho ušao u svijet

8

KATEHEZA

Godina svetog Josipa

10

Mali vjeronaučni leksikon

13

UZ SPOMENDAN

Badnjak

14

NAŠI POKOJNI

16

U Nazaretu je sve mirno

Još je nekoliko dana do Božića. U Nazaretu je sve mirno, a tamo se dogodio najveći događaj u povijesti: Bog se utjelovio. Najveća i najradosnija vijest, čija jeka traje i do današnjih dana.

Bog ostaje sebi vjeran. Dolazi nezamjetno, ovjen velom šutnje. Cijeli je svijet iznenadio. Sve se događa izvan velikih središta moći, politike, kulture i religije. Iznenadio je i Mariju. I prestrašio.

Bog izabire Nazaret, malo mjesto, gotovo zagubljeno negdje u dalekoj, teškoj i nepokornoj provinciji močnog Rimskog carstva, za susret sa Zemljom. Beskrajno daleki i močni Bog o kojem je Marija slušala od svojih učitelja i roditelja želi se udomiti među ljudima. I ta se preobrazba treba po njoj dogoditi. Možemo li zamisliti što je Marija u tim trenucima proživljavala. Prebrzo zaključujemo da je to njoj bilo lako, jer je bila milosti puna. To što se događa u njoj i po njoj prava je revolucija vjere. Naši problemi u vjeri doimaju se doista mali i gotovo smiješni u usporedbi s onim što je Marija proživljavala za vrijeme Utjelovljenja. Anđelov: "Ne boj se, Marijo!" samo malo daje naslutiti što se događalo u njezinoj nutrini.

Njezino pitanje: "Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?" otkriva samo donekle nutarnju tjeskobu koju proživljava i nerazumijevanje misterija koji se nad njom nadvija. Bog, pred kojim čovjek iz Staroga Zavjeta dršće od straha, postaje nemoćno dijete u jaslama kojemu od sada može pristupiti bez straha i pokloniti se. Ta se promjena po Mariji dogodila.

"Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!" To je najbolji odgovor koje jedno ljudsko biće daje svom Stvoritelju. To je odgovor prve vjernice Novog Saveza.

Što je sa mnom? Jesam li se pripravio za Božić?

A ti? Jesu li u tvome srcu pripravne jaslice? Koliko si jaslica pripravio u srcima drugih? Koliko ćeš božića dati ove godine drugima?

Divno, zar ne! Ne samo željeti 'Sretan Božić', nego i dati ga... Božić dati svojom molitvom, svojom žrtvom i djelotovornom ljubavlju!"

Gospodine, neka mi bude po tvojoj riječi!

Ljudi ga „Sinom Božjim“ nisu zvali

Kršćani bez radosti nisu kršćani

Ostvarenje svih Božjih obećanja

Odломак iz Druge knjige o Samuelu sadrži izabrane retke teksta koji je uvek bio od iznimne važnosti za židovska mesijanska očekivanja, a onda i za kršćansko kristološko čitanje. Davidov je dvor od cedrovine u Jeruzalemu Bog blagoslovio mirom, ali David želi izgraditi i hram u koji bi smjestio Kovčeg saveza, koji se do tada nalazio pod šatorom. Prva reakcija kraljeva proroka Natana bila je pozitivna, no u noćnom viđenju obraća mu se Bog i određuje da mu David ne treba graditi hrama jer, kao što se to vidi iz redaka koje ovonedjeljna liturgija ispušta, Bog samoga sebe vidi kao nomada koji putuje skupa sa svojim narodom, pa mu je i prikladan šator kao mjesto boravka. On radije počinje govoriti o Davidu, o tome kako ga je izabrao da bude vladar nad njegovim narodom. Bog je cijelo vrijeme pratilo Davida u svim njegovim pothvatima, a i ubuduće će biti uz njega, tako da će postati velik.

Bog gradi dom

Nije Bog zaboravio ni svoga naroda, nego odlučuje okončati njegovo lutanje i učvrstiti ga u zemlji koju mu je dao te mu darovati mir. Davida će učiniti velikim i, umjesto da David njemu gradi dom, Bog će izgraditi dom Davidu.

Riječ »dom« (heb. bajt), osim kuće, nastambe, u hebrejskom označava i hram, kao mjesto Božjega prebivališta, ali i rod, dinastiju, u smislu doma kao obitelji. Začetak toga »doma« Davidova, njegove dinastije, bit će sin što će ga Bog podići i po njemu utvrditi Davidovo kraljevstvo. Taj potomak bit će Bogu sin, a Bog će njemu biti otac. Tu se još ne radi o Božjem sinovstvu u kršćanskom smislu, nego o posinjenju predvodnika naroda. Sveti pisac konkretno ima pred očima budućega kralja – Salomona. Ta će slika u kasnijem židovstvu začeti ideju o posebnom odnosu Davidova roda s Bogom, kao i uvjerenje da će iz Davidova potomstva doći Mesija. Na taj će način Davidov »dom« i njegovo kraljevstvo trajati dovjeka. Ta slika vječnoga trajanja Davidove dinastije uvijek je bila znak sigurnosti i nade narodu kroz povjesne neprilike. Kasnije će u kršćanskom čitanju ovaj Davidov potomak biti prepoznat kao Isus Krist. U njemu će se dogoditi ostvarenje svih Božjih obećanja.

Kad Otac zove Sina

Evandeoski navještaj Isusova rođenja smješten je u skrovitost malenoga i ni po čemu važnoga Nazareta. Isus, koji se ima roditi, naznačen je kao Mesija, posve u skladu sa starozavjetnim proroštvima. Tako se o njemu govori kao sinu kojega će roditi djevica i nadjenuti mu ime, kao onom koji će baštiniti »prijestolje Davida« i koji će »kraljevati nad domom Jakovljevim uvijeke«. Na taj se način u punini ostvaruju Božja obećanja Abrahamu, Izaku i Jakovu te obećanja Davidu o potomstvu i obećanje o primanju u posjed zemlje. Ostvaruje se i mesijanski blagoslov, po kojem će se potomstvom Abrahamovim blagoslivljati svi narodi zemlje. Istodobno, dok ostvaruje mesijanska obećanja, Isusovo je rođenje i dolazak Sina Božjega, jer anđeo kaže Mariji: »Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji.« »Sin Božji« može u prvom stoljeću označavati i Mesiju, no evanđelist Luka jasno izriče i duboku vezu što sjedinjuje Isusa s Bogom. Uostalom, naziv »Sin Božji« u Lukinu evanđelju Isusu nikad ne pridaju ljudi, nego samo Otac, anđeo, đavolski duhovi ili pak sâm Isus. U konačnici, na tom mjestu izraz »Sin Božji« natkriljuje izraz »Sin Svevišnjega« te otkriva puninu Isusova božanskoga podrijetla.

I skriveno i objavljen

Pavao svojim evanđeljem i propovijedanjem pridonosi »učvršćivanju u mudrosti«. Sadržaj je njegova evanđelja ostvarenje Božjih obećanja o Sinu njegovu, potomku Davidovu, pa tako na početku Poslanice Rimljanim kaže za sebe da je »odlučen za evanđelje Božje koje Bog unaprijed obećavaše po svojim prorocima u Pismima

svetim o Sinu svom, potomku Davidovu po tijelu«, a cilj je njegova propovijedanja privesti pogane »k poslušnosti vjere« jer to je »snaga Božja za spasenje«. Bog, nastavlja Pavao, učvršćuje vjernike objavljenjem »Otajstva prešućenoga drevnim vremenima«. Izraz »otajstvo« (grč. misterion) u Pavla uvijek označava Božji naum koji je u isto vrijeme i skriven i ljudima objavljen. To je starozavjetna ideja o otajstvu, prisutna i kod proroka Daniela, koji govori o tajni, otajstvu, što ga može otkriti samo Bog koji »daje mudrost mudrima«. Ondje je to otajstvo Božji naum o budućem kraljevstvu što će ga on sâm podići te ono neće nikada propasti. Pavao naglašava da je Božje otajstvo sada »očitovano« i svim narodima – a ne više samo Židovima – obznanjeno po proročkim pismima, pri čemu se misli na Stari zavjet, ili još preciznije, na starozavjetne proroke, koji po židovskoj podjeli Biblije uključuju i naše povijesne knjige. Odgovor je na tu objavu vjera, koja se sastoji u poslušnosti evanđelju. Zbog svega toga Bogu mudromu, po Isusu Kristu, valja dati slavu.

Za kršćanina ova čitanja potvrđuju Božju vjernost obećanjima i otkrivaju mu, objavljaju, stalnu Božju brigu za čovječanstvo. Otajstvo Isusova božanskoga sinovstva ne može se dokučiti razumom, ali se može prihvati vjerom. Čovjek koji to spozna vjerom, odgovara zahvalnom molitvom.

Fra Darko Tepert, *Glas Koncila*

Prvo čitanje: 2Sam 7,1-5.8b-12.14a.16

Kraljevstvo Davidovo trajat će dovijeka pred licem Gospodnjim

Čitanje Druge knjige o Samuelu

Kad se David kralj nastanio u svojem dvoru, a Gospodin mu pribavio mir od svih njegovih neprijatelja uokolo, reče kralj proroku Natanu: „Pogledaj! Ja, evo, stanujem u dvoru od cedrovine, a kovčeg Božji stoji pod šatorom.“ A Natan odgovori kralju: „Idi i čini sve što ti je na srcu jer je Gospodin s tobom.“ Ali još iste noći dođe Natanu ova riječ Gospodnja: „Idi i reci mome sluzi Davidu: Ovo govori Gospodin: 'Zar ti da mi gradiš kuću da u njoj prebivam? Ja sam te uzeo s pašnjaka, od ovaca i koza, da budeš knez nad narodom mojim Izraelom. Bio sam s tobom kuda si god išao, iskorijenio sam sve tvoje neprijatelje pred tobom. Ja ću ti pribaviti veliko ime, kao što je ime velikanâ na zemlji. Ja ću odrediti mjesto narodu svojem Izraelu, posadit ću ga da na njemu prebiva i da više ne strahuje, niti da ga zlikovci muče kao prije, onda kad sam odredio suce nad svojim izraelskim narodom. Ja ću mu pribaviti mir od svih njegovih neprijatelja. Gospodin će te učiniti velikim. Gospodin će ti podići dom. I kad se ispune tvoji dani i ti počineš kod svojih otaca, podići ću tvoga potomka nakon tebe, koji će se roditi od tvoga tijela, i utvrdit ću njegovo kraljevstvo. Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin. Tvoja će kuća i tvoje kraljevstvo trajati dovijeka pred mnom, tvoje će prijestolje čvrsto stajati zasvagda.'“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 89, 2-5.27.29

O ljubavi tvojoj, Gospodine, pjevat će dovijeka.

O ljubavi Gospodnjoj pjevat će dovijeka,
od naraštaja do narštaja
usta će moja obznanjivati tvoju vjernost.

Ti reče: „Zavijeke je sazdana ljubav moja!“
U nebu utemelji vjernost svoju.

„Savez sklopih s izabranikom svojim,
zakleh se Davidu, sluzi svome:
tvoje potomstvo održat će dovijeka,
za sva koljena sazdat će prijestolje tvoje.“

On će me zvati: Oče moj!
Bože moj i hridi spasa mojega.
Njemu ću sačuvati dovijeka
naklonost svoju
i savez svoj vjeran.

Drugo čitanje: Rim 16, 25-27

**Otajstvo drevnim vremenima
prešućeno.**

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!
Onomu koji vas može učvrstiti -
po mojoj evanđelju
i propovijedanju Isusa Krista,
po objavljenju otajstva
prešućenog drevnim vremenima,
a sada očitovanog
i po proročkim pismima
odredbom vječnoga Boga
svim narodima obznanjenog
za poslušnost, vjeru -
Jedinomu Mudromu, Bogu,
po Isusu Kristu:
Njemu slava u vijeke! Amen .

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 1, 26-38

Evo začet ćeš i roditi Sina

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Uono vrijeme: Posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče:

„Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!“

Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče:

„Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijeke i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.“

Nato će Marija anđelu:

„Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?“

Anđeo joj odgovori:

„Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj zače sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!“

Nato Marija reče:

„Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ I anđeo otiđe od nje.

Riječ Gospodnja

Bog je tih ušao u svijet

U evanđelju sveti Luka opisuje navještenje Isusova rođenja. Poslije svjedočenja proroka i svetog Ivana Krstitelja, na četvrtu nedjelju Došašća, Crkva nam predočuje najizvrsniju svjedokinju povijesti spasenja: Blaženu Djevicu Mariju.

S anđeoskim pozdravom Bog je opet ušao u povijest. Dirljiva je misao da je svemogući Bog, Gospodar neba i zemlje, tako tih, ponizno stupio u naš svijet, koji je u konačnici njegov svijet. Nije došao k nama pozivajući se na svoje pravo, već je zamolio za dopuštenje da smije doći. Kada čitamo dijalog između Blažene Djevice Marije i anđela, onda je naš dojam da Arkandeo, Božji neustrašivi glasnik, gotovo ponizno očekuje da Marija kaže svoje *da*.

Anđeoski pozdrav je pjesnički izraz Božjeg čovjekoljublja. Bog se nikome ne nameće, njegov poziv je uvijek samo apel, kojeg čovjek može slobodno prihvati, ali može i otkloniti. Blažena Djevica Marija je prihvatile Božji poziv, zato se mogla utjeloviti Božja Riječ. Ako i mi otvorimo našu dušu Božjoj Riječi, onda će se i u nama utjeloviti njegova ljubav.

U anđeoskom pozdravu možemo uočiti jednu zanimljivu okolnost: Anđeo objašnjava Mariji Božji naum, to jest da otkupi čovjeka. To je važan moment i u

našem životu. Bog uvijek sve čini u korist čovjeka. Nikada ne moramo strahovati od Boga, jer On u svemu želi našu korist. Ako pokuca na vrata našeg srca, tada ga mirne duše možemo pustiti da uđe u naš život, čak i onda ako na prvi pogled ne razumijemo što od nas želi. Ono što je Bog od Marije želio, na prvi pogled činilo se nerazumljivim jer je od nje tražio da napusti sve svoje dotadašnje ideale i stupi na jedan potpuno drugi, nepoznati put. Lijepe Marijine riječi: »Neka mi bude po riječi tvojoj« učinimo i mi svojom svakodnevnom prikaznom molitvom.

Druga velika poruka Anđeoskog pozdrava je čudesni i tajnoviti trenutak susreta Boga i čovjeka. Taj prizor je neiscrpno nadahnuće pjesnika i slikara; Marijin Hvalospjev je jedan od najčešće uglazbljenih pjesama zahvale. Na primjeru Marije možemo uočiti što se zbiva u čovjeku kada se susretne s Riječu Božjom.

Kao prvu Marijinu reakciju čitamo, da se čuvši riječi anđela, »uplašila«. Božji poziv, naime, uvijek znači kako trebamo napustiti naš dosadašnji svijet i stupiti na novo područje. Pred nepoznatim nas uvijek obuzme strah. Mi ljudi osjećamo se sigurnim među naviknutim stvarima u poznatom okruženju. Susret s Božjom Riječi postavlja pred nas takve perspektive pred kojima nas hvata vrtoglavica. Ni Marija nije bila u stanju shvatiti punu perspektivu Božjeg poziva.

iamcallingshotgun.blog

Kao drugu Marijinu reakciju, saznajemo da je upitala Anđela kako će se sve to zbiti, što Gospodin traži od nje jer ne postoje za to ljudske mogućnosti. I mi se s pravom možemo zapitati glede Božjih planova prema nama, ali prije nego dobijemo odgovor, u vjeri se trebamo pouzdati u Boga. Često se dogodi da ono što u danom trenutku nalazimo neobičnim ili tragičnim, tijekom godina postaje blagoslovom, zbog čega smo zahvalni Bogu što nas je vodio baš takvim putovima, a ne nekim drugim.

Treća Marijina reakcija jest potpuno i bezuvjetno prihvatanje Božjeg poziva. Posljedica toga je, međutim, bezgranična sreća koju Marija izražava u Hvalospjevu.

U apokrifnim evanđeljima postoji jedna draga epizoda, koja je najvjerojatnije samo pobožna legenda, ali koja izražava lijepu misao. Prije nego je arkanđeo Gabriel došao do Marije, posjetio je druge dvije nazaretske djevojke i svakoj je ponudio isti prijedlog kao i Mariji, ali su obje odbile prijedlog, rekavši da se ne slaže s njihovim planovima i zamislama. Za prvu kršćansku zajednicu ova legenda trebala je biti

dokazom da je Marija potpuno slobodno rekla Bogu dâ. I ona je mogla reći ne, ali je prihvatile Božji neshvatljivi prijedlog.

Marijin tihi pristanak na Božji poziv oduševljavao je i nadahnjivao svece i sve one, koji su pažljivo slušali Božju riječ. Razmišljajući o Marijinom pozivu svatko se može sjetiti svog poziva jer u našem zvanju pronaći ćemo volju Božju. I naše molitve trebaju odisati otvorenošću prema Božjoj Riječi.

Od Boga ne trebamo samo tražiti ovo ili ono, već se uvijek nanovo trebamo pitati i to što on želi od nas? Sigurno smo već iskusili da se naše zamisli ne poklapaju s onim na što nas Bog poziva. Ako smo odbili njegov poziv, naši planovi nas nisu usrećili. Naš život ima smisla samo onda ako ga shvatimo kao dar Božji i kao od njega dobiveno poslanje. Stoga, prije svega, trebamo reći dâ na naše postojanje: »Hvala Ti Bože, što si me stvorio!« Ako smo to učinili, onda se ne moramo bojati nijednog Božjeg poziva jer on uvijek želi naše dobro.

Mihály Szentmártony, Očarani Božjom riječju,
FTI, Zagreb, 2013.

Papa proglašio Godinu svetog Josipa

Josip Biffel, *Bijeg u Egipat*, <http://www.svetiantosarajevo.com/>

Sveta Stolica objavila je u utorak 8. prosinca apostolsko pismo pape Franje „Patris corde“ (Očinskim srcem) u povodu 150. obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve. Tim povodom od 8. prosinca 2020. do 8. prosinca 2021. održat će se posebna Godina svetog Josipa uz koju su vezani posebni oprosti.

Ljubljeni otac, otac pun nježnosti, poslušni otac koji prihvata; otac kojeg resi kreativna hrabrost, marljiv, uvijek u sjeni, tim riječima papa Franjo na nježan i dirljiv način opisuje svetog Josipa. Čini to u apostolskom pismu Patris corde objavljenom 8. prosinca prigodom 150. godišnjice proglašenja Marijina zaručnika zaštitnikom Katoličke Crkve. Naime, blaženi Pio IX. odlukom Quemadmodum Deus, potpisanim 8. prosinca 1870.,

uresio je tim naslovom svetog Josipa. Kako bi se prikladno proslavilo tu obljetnicu, Papa je najavio, od danas do 8. prosinca 2021., posebnu Godinu posvećenu Isusovu poočimu.

U pozadini Apostolskog pisma krije se pandemija covida-19 koja nam je – piše Franjo u pismu – pomogla da shvatimo važnost običnih ljudi, onih koji, daleko od očiju javnosti, svakodnevno iskazuju u kreposti strpljivosti i ulijevaju drugima nadu i poticu na suodgovornost. Po tome su nalik svetome Josipu, „čovjeku koji prolazi nezapaženo, čovjeku svakodnevne prisutnosti i povučenom u skrovitost“, a koji je ipak imao ulogu protagoniste u povijesti spasenja.

U novom apostolskom pismu Patris corde Papa otkriva jednu svoju naviku. Naime, svakoga dana, već više od četrdeset godina, Papa moli molitvu Marijinom zaručniku preuzetu iz francuskog molitvenika iz 19. stoljeća Kongregacije redovnica Isusa i Marije.

Apostolsko pismo pape Franje „*Patris corde*“

Neslužbeni prijevod Apostolskog pisma pape Franje „*Patris corde*“ povodom 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve. Rim, svetkovina Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2020.

Očevim srcem (Patris corde): tako je Josip volio Isusa, kojega sva četiri Evanđelja nazivaju „sinom Josipovim“.

Matej i Luka, dvojica evanđelista koja ističu njegovu osobu, govore malo, ali dovoljno kako bi se jasno vidjelo kakav je otac bio i koje mu je poslanje povjereno od Providnosti.

Znamo da je bio skromni stolar (usp. Mt 13, 55), zaručen s Marijom (usp. Mt 1, 18; Lk 1, 27); „čovjek pravedan“ (Mt 1, 19), uvijek spremjan izvršiti volju Božju očitovanu u njegovom Zakonu (usp. Lk 2, 22.27.39) i kroz četiri sna (usp. Mt 1,20; 2,13.19.22). Nakon dugog i zamornog putovanja od Nazareta do Betlehema, svjedočio je Mesijinu rođenju u staji, jer drugdje „za njih nije bilo mjesta“ (Lk 2, 7). Svjedok je poklonstva pastira (usp. Lk 2, 8 - 20) i mudraca (usp. Mt 2, 1 - 12), koji su predstavljali izraelski narod i poganske narode.

Imao je hrabrosti postati zakoniti Isusov otac i dao mu je ime koje mu je otkrio anđeo: „A ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1, 21). Kao što je poznato, davanje imena osobi ili stvari među drevnim narodima značilo je uspostavljanje odnosa, kao što je to učinio i Adam, kako čitamo u Knjizi Postanka (usp. 2, 19 - 20).

U Hramu, četrdeset dana nakon Isusova rođenja, Josip i Marija prinose Dijete Gospodinu i s čuđenjem slušaju Šimunovo proročanstvo o Isusu i njegovo Majci (usp. Lk 2, 22 - 35). Kako bi obranio Isusa od Heroda, Josip ostaje kao stranac u Egiptu

(usp. Mt 2,13 - 18). Vrativši se u domovinu, živi skrovito u malom i nepoznatom selu Nazaret u Galileji - odakle, kako se govorilo, „ne ustaje prorok“ i „ne dolazi nešto dobro“ (usp. Iv 7, 52; 1, 46) - daleko od njegovoga rodnog grada Betlehema i od grada Jeruzalema, gdje je nekada bio Hram. Kad su tijekom hodočašća u Jeruzalem izgubili dvanaestogodišnjeg Isusa, Josip i Marija tražili su ga u muci i pronašli su ga u Hramu dok je razgovarao s učiteljima (usp. Lk 2, 41 - 50).

Nakon Marije, Majke Božje, nijedan svetac se toliko ne spominje u papinskom Učiteljstvu kao Josip, njezin muž. Moji prethodnici produbili su poruku sadržanu u nekoliko podataka koje su donijela Evanđelja kako bi dodatno istaknuli njegovu središnju ulogu u povijesti spasenja. Blaženi papa Pio IX. proglašio ga je „zaštitnikom Katoličke Crkve“. Časni papa Pio XII. predstavio ga je kao „zaštitnika radnika“, a sveti Ivan Pavao II. kao „čuvara Otkupiteljevog“. Narod ga pak zaziva kao „zaštitnika sretne smrti“.

Stoga bih sada, 150 godina nakon što ga je papa Pio IX. 8. prosinca 1870. proglašio zaštitnikom Katoličke Crkve, želio podijeliti neka osobna razmišljanja o ovoj izvanrednoj osobi, toliko bliskoj našem ljudskom iskustvu. Jer, kako Isus kaže, „iz obilja srca usta govore“ (usp. Mt 12, 34). Ta želja dodatno se produbila tijekom ovih mjeseci pandemije, kada smo, usred krize, iskusili „kako su naši životi istkani i podržani od običnih - u pravilu zaboravljenih - ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnicama novina i časopisa ili na televizijskim ekranima, ali, bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti: to su liječnici, medicinske sestre i

tehničari, zaposlenici u veletrgovinama, zaposlenici u djelatnostima čišćenja, njegovatelji, prijevoznici, ljudi koji rade na pružanju osnovnih usluga i javne sigurnosti, volonteri, svećenici, redovnici i redovnice, i mnogi, ali zaista mnogi drugi koji su shvatili da se nitko ne spašava sam [...] Koliko je onih koji svakodnevno pokazuju strpljivost i ulijevaju nadu, pazeći da ne siju paniku, nego suodgovornost. Koliki očevi, majke, djedovi i bake, učitelji malim i svakodnevnim gestama pokazuju našoj djeci kako se suočiti i nositi s krizom prilagođavajući svoje navike, dižući glavu gore i potičući na molitvu. Koliko je onih koji mole, stavlju se na raspolaganje i zalažu se za dobro sviju“.

Svatko može u svetom Josipu - čovjeku koji prolazi nezapaženo, čovjeku svakodnevne, diskretne i skrovite prisutnosti, pronaći zagovornika, oslonac i vodič u vrijeme poteškoća. Sveti Josip nas podsjeća da svi oni koji djeluju u skrovitosti ili u sjeni imaju neusporedivu ulogu u povijesti spasenja. Svima njima ide riječ priznanja i zahvalnosti.

1. Voljeni otac

Veličina svetog Josipa leži u činjenici što je bio muž Marijin i Isusov otac. Kao takav, riječima svetog Ivana Zlatoustog, „stavio se u službu cijelokupnog plana spasenja“.

Sveti Pavao VI. ističe kako je Josip konkretno izrazio svoje očinstvo „učinivši svoj život požrtvovnim služenjem otajstvu Utjelovljenja i njegovom otkupiteljskom poslanju; u tomu što je upotrijebio zakonsku ovlast nad Svetom obitelji kako bi joj se u potpunosti posvetio u svom životu i radu; pretvorivši svoj ljudski poziv prema domaćoj ljubavi u nadljudski obol sebe,

svog srca i svih sposobnosti, ljubavi stavljenoj u službu Krista koji je odrastao do zrelosti u svom domu.

Zbog svoje uloge u povijesti spasenja, sveti Josip je otac kojega je kršćanski narod oduvijek volio, što dokazuje činjenica da su mu posvećene brojne crkve u cijelom svijetu; da su mnogi vjerski instituti, bratstva i crkvene skupine nadahnuti njegovom duhovnošću i nose njegovo ime; te da se u njegovu čast već stoljećima razvijaju mnogi izrazi pobožnosti. Mnogi su mu sveci i svetice bili jako odani, među kojima se ističe Terezija Avilska, koja ga je izabrala za svog zagovornika i posrednika, često mu se preporučujući i tako zadobivajući i sve milosti koje je od njega tražila. Ohrabrena vlastitim iskustvom, svetica je uvjeravala i druge da njeguju istu odanost.

U svakom molitveniku pronaći ćete neke molitve svetom Josipu. Posebni zazivi upućuju mu se svake srijede, a posebno tijekom cijelog mjeseca ožujka, koji je tradicionalno posvećen njemu.

Povjerenje puka u svetog Josipa sažima se u izrazu *Ite ad Joseph* (*Idite k Josipu*), koji se odnosi na vrijeme gladi u Egiptu kada su ljudi pitali faraona za kruh, a on je odgovorio: „Idite k Josipu i što god vam rekne, činite!“ (Post 41, 55). To je bio Josip, sin Jakovljev, kojeg su njegova braća prodala iz zavisti (usp. Post 37, 11 - 28) i koji je - prema biblijskoj priповijesti - nakon toga postao upraviteljem Egipta (usp. Post 41, 41 - 44).

Kao potomak Davidov (usp. Mt 1, 16, 20), iz čijeg je korijena Isus trebao niknuti prema obećanju koje je Davidu dao prorok Natan (usp. 2 Sam 7), i kao suprug Marije iz Nazareta, sveti Josip stoji na razmeđu Starog i Novog zavjeta.

<https://ika.hkm.hr/>

Mali vjeronaučni leksikon

Klerofašizam

Klerofašizam, latinski *clerus*: *kler* + talijanski *fascismo*, fašizam, u komunističkome političkom rječniku iz doba hladnog rata, ideološko povezivanje klera, osobito Katoličke crkve, s fašizmom. Takvim su nazivom bile negativno ocijenjene sve europske demokršćanske vlade prije i poslije fašističkog režima u Italiji, te djelovanje Katoličke crkve u Hrvatskoj za II. svjetskog rata i nakon njega.

Kleromilitarizam

Kleromilitarizam, latinski, *clerus*: *kler* + *militaris*: vojnički, u komunističkome političkom rječniku iz doba hladnog rata, pojarni oblik buržujske »imperijalističke« vlasti koja se radi očuvanja svoje moći u vrijeme opće krize kapitalizma oslanja na klerikalne i militarističke krugove te se služi njihovim napadačkim metodama. Tako su negativno ocijenjene europske demokršćanske vlade, osobito ona u Njemačkoj, suradnja s NATO-om, sporazum o dušobrižništvu u vojsci i slično.

Kleveta

Kleveta, latinski *calumnia*, javno pripisivanje drugome zlodjela koja nije počinio, ocrnjivanje. Kleveta oduzima drugome dobar glas i nanosi moralnu štetu Kleveta oduzima drugome dobar glas i nanosi moralnu štetu.

U Dekalogu je zabranjuje osma Božja zapovijed, a su suvremenim svjetovnim društvima sankcionira svjetovno zakonodavstvo.

Prema katoličkoj moralci, klevetnik je dužan opozvati klevetu i popraviti moralnu štetu koju je nanio bližnjemu.

Badnjak

24. prosinca

Veselimo se Badnjaku, zadnjem danu Došašća, a posebno Badnjoj večeri, noći uoči Božića, kršćanima najdražeg blagdana.

Naziv je izведен iz praslavenskog korijena kao i u glagolima bdjeti ili buditi, sa značenjem bdjenja uoči velikog blagdana. Bdjenje je povezano uz post i nemrs te završava ponoćnom misom, polnoćkom. Badnjak ujedno označava panj ili kladu koja se tradicionalno palila na ognjištu noć uoči Božića, poljevala se vinom i posipala hranom te potom tinjala tijekom božićnih blagdana. U hrvatskoj tradiciji poznata je i druga vrsta badnjaka u obliku grane koja se ukrašava i stavlja na ulazna vrata.

Evandeoski izvještaj o Kristovu rođenju je prizeman i trijezan, bez ikakve patetike i uzdizanja. Tom izvještaju daju ton car August i njegov namjesnik Kvirinije. Oni vladaju, utjeruju novac i kroje zakone. Po njihovom nalogu, zbog popisa pučanstva, Josip i Marija, obični mali ljudi bez povlastica, putovali su sa sjevera, iz grada Nazareta u Galileji, na jug Palestine, u Davidov grad Betlehem. I kad su došli na cilj svoga putovanja, kao da se nije dogodilo ništa izvanredno. Njihov prvorodenac povijen je u pelene kao i svako drugo dijete, ali je umjesto u kolijevku položen u jasle, jer drugdje nije bilo mjesta.

U drugom dijelu evandeoskog izvještaja slika se mijenja. Dolazimo do središta i glavnine. Najprije se govori o pastirima, dakle o skromnim ljudima koji se ničim nisu isticali, nego su se brinuli za svoja stada. I baš njih, koji nisu bili prikladni ni pripremljeni za susret s Bogom, obasjao je Gospodnji sjaj pa nije nikakvo čudo da su se uplašili i da su bili zatečeni Gospodinovom nazočnošću. Njima je Božji glasnik navjestio veliku radost: "Ne bojte se, jer vam, evo, donosim radosnu vijest o velikom veselju za sav narod: Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj-Krist Gospodin" (Lk 2, 10). Ta vijest, ispunjena neizmjernom radošću i utjehom, čin srž i jezgru veličanstvene božićne poruke.

Ona dolazi od Boga kao najveći mogući dar, a namijenjena je svima ljudima dobre volje. Andeoski glasnik nastavlja: "I neka vam ovo služi kao znak. Naći ćete Djetešće povijeno u pelenice gdje leži u jaslama!" (Lk, 2, 12). Tu je napravljen most prema prvom dijelu evandeoskog izvještaja, u kojem je izgledalo kao da Bog šuti, dok se zbivaju samo zemaljske stvari. Sada na vidjelo dolazi svjetlo, ono pravo i glavno: navještaj rođenja Spasitelja svijeta. Sada se pokazuje tko je glavni gospodar svih tih događaja. To nisu ni August ni Kvirinije, nego Gospodin Bog. On drži sve niti povijesnih zbivanja u svojim rukama tako moćno da je pokrenuo golemi rimske upravni aparat, da se ispune njegovi planovi i obećanja o Mesiji koji se treba roditi u Davidovom gradu.

Badnjak – Bdjenjak

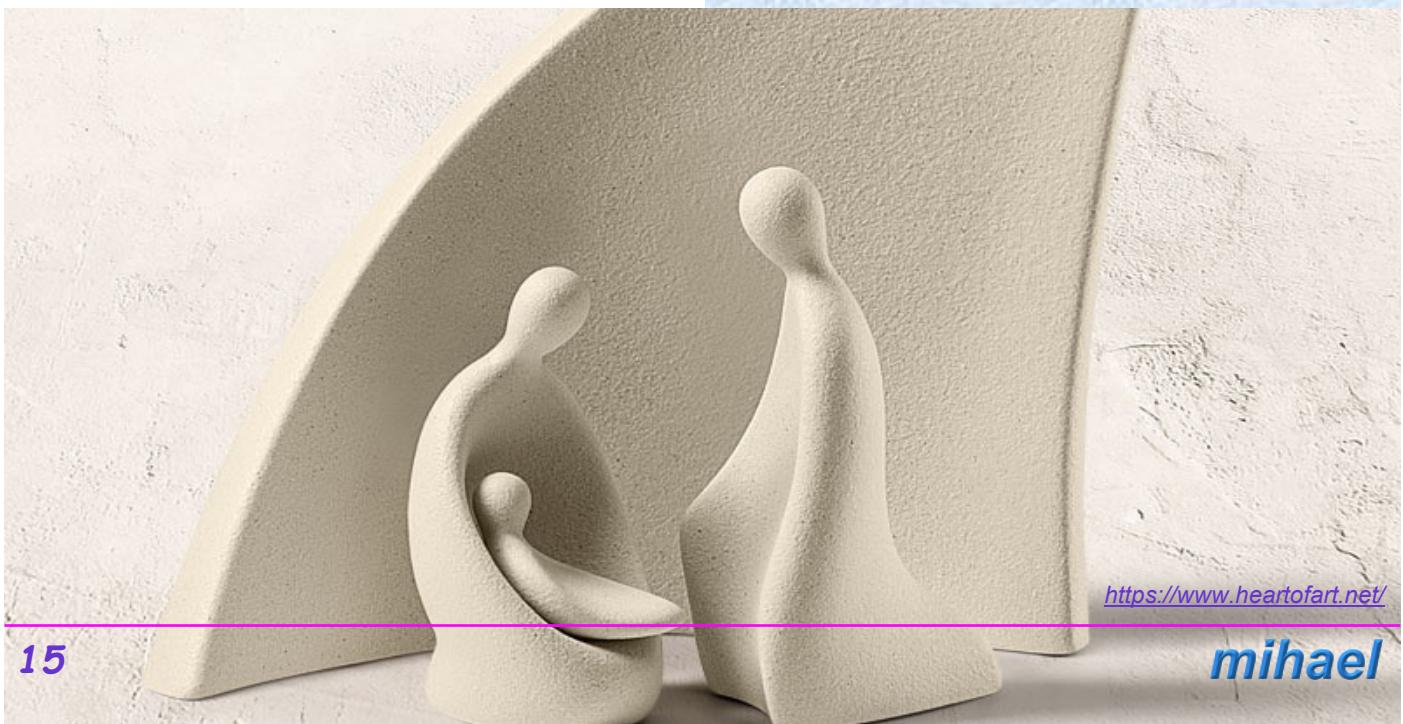
(badnjak nije drvo, badnjak nije dan
badnjak je stanje duha)

Upoznavši sadržaj božićne svetkovine iz dijela evanđeoskog izvještaja koji se obično čita na polnoćki, možemo se predati radostima Badnjaka, lijepim, toplim i idiličnim. Prepustimo se prekrasnim hrvatskim božićnim običajima, postavljanju božićnog drvca i jaslica te zapjevajmo naše stare, drage i radosne božićne pjesme, toliko bogate sadržajem evanđeoskih poruka! Neka se u društvu naših najmilijih veseli naše srce, koje dobro zna da je glavni uzrok ovoj radosti Isus Krist, čiji rođendan slavimo. Podijelimo svoju radost s našom obitelji, s našim susjedima, rođacima, prijateljima, znancima, siromasima, bolesnicima, poznatima i nepoznatima, bliskima i dalekim, sa svima onima koje ćemo susresti ovih božićnih dana. Rodio nam se Spasitelj, veselimo se!

<https://www.velecasnisudac.com/>

U badnjoj noći bdijuć čekam Božić
Osjećam struji nadahnuta pjesma
Pa dotrčah spremno na studenac
Zahvatit vrčem muke svagdanje
Nebo sa zemljom i čovjek s Bogom
Zaruka su vez noćas sklopili...
Evo sad započe svečana svadba
Prsten im duga – nad štalom sja
I ne hoteć izać iz svoje kože
Ja gazim more crveno od krvi
Noseći naćve novoga tijesta
U noći ovoj u noći svjetla
Odškrinuh vrata – otajstvo zlatno
U jaslam trošnim grijе i sja
Trostrukim sjajem triju mudraca
Od betlehemskog do golgotskog sna

Ivan Marijanović

NAŠI POKOJNI

BRANKO DAMJANOVIC,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 20. prosinca 1991.

MARIJAN KARAULA,

MUP, Lipik, 20. prosinca 1991.

VLADO KOLAR,

PU karlovačka, Pakračka Poljana, 22.prosinca 1991.

JOSIP PAVKIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Zagreb, 22. prosinca 1993.

BRANISLAV BOLKOVAC,

PU zagrebačka, 23.prosinca 1994.

MILIVOJ GORUPIĆ,

PU zagrebačka, 23.prosinca 1994.

BORIS JURKOVIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Ravna Gora, 23. prosinca 1995.

POČIVALI U MIRU!
